

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยนี้มีความมุ่งหมายที่จะศึกษาทัศนคติเกี่ยวกับลักษณะของความเป็นพลเมืองดีของนักเรียนมัธยมศึกษาในกรุงเทพมหานคร และเปรียบเทียบทัศนคติเกี่ยวกับลักษณะของพลเมืองดีของนักเรียนระหว่างกลุ่มที่ต้องการศึกษา¹ โดยใช้แบบสอบถามในการเก็บรวบรวมความคิดเห็นและข้อเท็จจริงของนักเรียน เพื่อใช้ในการศึกษาตามความมุ่งหมายที่ตั้งไว้

1. เครื่องมือในการวิจัย

ผู้วิจัยได้สร้างแบบสอบถามขึ้นหนึ่งชุด

ส่วนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลเบื้องต้นของนักเรียนผู้ตอบแบบสอบถาม เป็นแบบสอบถามชนิดเลือกตอบและเติมข้อความ โดยถามในเรื่องต่อไปนี้

- ก. เพศ ระดับการศึกษาของนักเรียน
- ข. ระดับการศึกษาและอาชีพของบิดามารดาของนักเรียน
- ค. ลักษณะการเลี้ยงดู การอบรมสั่งสอนของบิดามารดาของนักเรียน
- ง. ความรู้สึกของนักเรียนต่อมนุษยชาติและสิ่งแวดล้อมของนักเรียน เป็นแบบสอบถามชนิดมาตรา ส่วนประเมินค่า (Rating Scale) ตามแบบลิเคอร์ท สเกล

---

¹ วัตถุประสงค์ประสงค์การวิจัยหน้า 7

ผู้วิจัยได้สร้างแบบสอบถามที่ขึ้นเกี่ยวกับลักษณะของพลเมืองดี เป็นแบบมาตราส่วน
ประเมินค่าตามแบบของ ลีเคอร์ท สเกล ซึ่งมีทางเลือก 5 ทางเลือก และถามที่ขึ้นในก้าน

- ก. ที่ขึ้นในก้านความรับผิดชอบในหน้าที่พลเมืองดี 27 ข้อ
- ข. ที่ขึ้นในก้านการอยู่ร่วมกันในชุมชน ชนบธรรมนิยมประเพณีและวัฒนธรรม
9 ข้อ
- ค. ที่ขึ้นในก้านกำนียน และกำสอนในศาสนา 11 ข้อ
- ง. ที่ขึ้นในก้านการเมือง และการปกครองในระบอบประชาธิปไตย 14 ข้อ
- จ. ที่ขึ้นในก้านเศรษฐกิจ 9 ข้อ

เพื่อหาความตรง (Validity) ของแบบสอบถาม ผู้วิจัยนำไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิ
ทางด้านนักการศึกษา นักวิชาการทางด้านรัฐศาสตร์ และนักการปกครองรวม 4 ท่านพิจารณา
ความครอบคลุมของเนื้อหาเพื่อปรับปรุงแบบสอบถามให้ครอบคลุมเนื้อหาในเรื่องความเป็นพล-
เมืองดีได้พอเพียง เป็นแบบสอบถามที่เหมาะสมกับระดับความรู้ความสามารถของนัก เรียนมัธยม
ศึกษาที่เป็นตัวอย่างประชากรและเหมาะสมกับจุดมุ่งหมายที่ตั้งเอาไว้

ผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามที่ผ่านการปรับปรุงแล้วไปทดลองใช้กับนักเรียนมัธยมศึกษา
ทั้งระดับมัธยมศึกษาตอนต้น และมัธยมศึกษาตอนปลาย จำนวน 50 คน เพื่อปรับปรุงแก้ไขและ
หาความเที่ยง (Reliability) ของแบบสอบถาม

การหาความเที่ยงของแบบสอบถาม

นำคะแนนที่ได้มาหาค่าความเที่ยงโดยวิธีแบ่งครึ่ง¹ (Split-Half Method)
คือเอาคะแนนของนักเรียนแต่ละคนมาแยกออกเป็น 2 ชุด โดยหาคะแนนของข้อคู่และข้อคี่แล้ว

¹ เตือนใจ เศรษฐสุกโก, เอนก เพียรบุญกุลบุตร และเพ็ญศรี เศรษฐวงศ์ การ
วัดและประเมินผลการศึกษา (กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยรามคำแหง, 2518)

นำคะแนน 2 ชุดที่ได้มาหาค่าสหสัมพันธ์ โดยใช้สูตร Pearson's Product-Moment Coefficient of Correlation

$$r_{xy} = \frac{N \sum xy - (\sum x)(\sum y)}{[\sum x^2 - (\sum x)^2] [\sum y^2 - (\sum y)^2]}$$

เมื่อ r_{xy} = เป็นสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของคะแนน 2 ชุด

$\sum x$ = เป็นผลรวมของคะแนนชุดที่ 1

$\sum y$ = เป็นผลรวมของคะแนนชุดที่ 2

$\sum xy$ = เป็นผลรวมของผลคูณของคะแนนแต่ละชุด

$(\sum x)(\sum y)$ = เป็นผลคูณของคะแนนรวมในแต่ละชุด

$\sum x^2$ = เป็นผลรวมของคะแนนในชุดที่ 1 แต่ละตัวยกกำลัง 2

$\sum y^2$ = เป็นผลรวมของคะแนนในชุดที่ 2 แต่ละตัวยกกำลัง 2

N = เป็นจำนวนนักเรียน

ได้ค่า $r_{xy} = .69^2$

แก้โดยสูตร (Spearman - Brown Step Up)³

¹ J.P. Guilford, Fundamental Statistics in Psychology and Education (New York: McGraw-Hill Book Company, Inc., 1956) p. 140

² คูณบวก

³ William Wiersma, Research Methods in Education, (New York: J.B. Lippeott Company, 1969) p. 187.

เมื่อ r_{tt} คือค่าความเที่ยงของแบบสอบถามซึ่งชุด
 r_{xy} คือสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของแบบสอบถามครั้งชุด
 ผลปรากฏว่า ได้ค่าความเที่ยง 0.81 ซึ่งจัดอยู่ในระดับสูง¹

2. กลุ่มตัวอย่างประชากร

กลุ่มตัวอย่างประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ประกอบด้วยนักเรียน ชาย-หญิงที่กำลังศึกษาอยู่ในระดับมัธยมศึกษาตอนต้น และมีธยมศึกษาตอนปลายปีการศึกษา 2521 ในโรงเรียนรัฐบาลและโรงเรียนราษฎร์ จำนวน 10 แห่ง โดยวิธีสุ่มตัวอย่างแบบธรรมดา (Simple Random Sampling) มีนักเรียนตามจำนวนที่ปรากฏดังในตารางที่ 1

¹ ประคอง อภิกรรณสูตร, สถิติศาสตร์ประยุกต์สำหรับครู (กรุงเทพมหานคร : ไทยวัฒนาพานิช 2517) หน้า 111

ตารางที่ 1 จำนวนนักเรียนในกลุ่มตัวอย่างประชากรแต่ละโรงเรียน

ประเภทของโรงเรียน	ชื่อสถานศึกษา	จำนวนนักเรียน		รวม
		ม.ศ.ต้น	ม.ศ.ปลาย	
โรงเรียนรัฐบาลชาย	โรงเรียนวัดมกุฏกษัตริย์	30	30	60
	โรงเรียนบวรนิเวศน์	30	30	60
โรงเรียนรัฐบาลหญิง	โรงเรียนสตรีวัชรเม้ง	30	30	60
	โรงเรียนเบญจมราชาลัย	30	30	60
โรงเรียนรัฐบาลสหศึกษา	โรงเรียนเทเวศน์วิทยาคม	30	30	60
โรงเรียนราษฎร์ชาย	โรงเรียนอำนวยการศิลป์	30	30	60
	โรงเรียนเซนต์คาเบรียล	30	30	60
โรงเรียนราษฎร์หญิง	โรงเรียนเซนต์ฟรัง	30	25	55
	โรงเรียนราชินี	30	30	60
โรงเรียนราษฎร์สหศึกษา	โรงเรียนตรุณพิทยา	26	29	55
	รวม	296	294	590

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ขอความร่วมมือในการวิจัยจากบัณฑิตวิทยาลัยถึงผู้อำนวยการโรงเรียนที่เลือกเป็นแหล่งเก็บข้อมูล ผู้วิจัยได้ส่งแบบสอบถามด้วยตนเอง และไปเก็บด้วยตนเองปรากฏว่าแบบสอบถามที่ได้รับคืนมาจำนวน 590 ชุด คิดเป็นร้อยละ 98.33 ของแบบสอบถามที่ส่งออกไป

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

1. ผู้วิจัยได้ดำเนินการตรวจแบบสอบถามส่วนที่

1 ข. ที่สอบถามการเลี้ยงดู และ อบรมสั่งสอนของบิดามารดา เป็นแบบเลือกตอบ

มีเกณฑ์ให้คะแนน คือ

ข้อ ก. มีค่าคะแนน 3

ข. " " 2

ค. " " 1

คือผลคะแนนเฉลี่ยของผู้ตอบแบบสอบถามแต่ละคนที่ได้รับในการตอบแบบสอบถามส่วนที่ 1 ข. เป็นเกณฑ์ในการจำแนกกลุ่มการอบรมเลี้ยงดูและอบรมสั่งสอนของบิดามารดาโดยวิธีแบ่งเกณฑ์ ดังนี้คือ ถ้อยคะแนนเฉลี่ยของผู้ตอบแบบสอบถามที่ได้สูงสุด 2.63 ลบด้วยคะแนนของผู้ตอบแบบสอบถามที่ได้ต่ำสุด คือ 1.25 จะได้ช่วงที่มีผู้ได้คะแนนทั้งหมดเป็นจำนวน 1.37 หน่วยในช่วง ผู้ได้คะแนนทั้งหมดหารด้วย 3 จะได้อัตราส่วนของการเลี้ยงดูในสัดส่วนที่เท่ากันคือ ช่วงละ 0.46 หน่วย

ฉะนั้นจึงสรุปเป็นเกณฑ์จำแนกกลุ่มการเลี้ยงดูและอบรมสั่งสอนของบิดามารดาดังนี้

1.1 การเลี้ยงดูที่บิดามารดาดูแลเข้มงวดกวดขันมาก (Authoritative Rearing) ได้แก่ผู้ได้คะแนนเฉลี่ยระหว่าง 2.18 ถึง 2.63

1.2 การเลี้ยงดูที่บิดามารดาไม่เข้มงวดกวดขันมากนักแต่ไม่ปล่อยอิสระเสรีมากนัก (Democratic Rearing) ได้แก่ผู้ได้คะแนนเฉลี่ยระหว่าง 1.8 ถึง 2.17

1.3 การเลี้ยงดูที่บิดามารดาปล่อยอิสระเสรีมาก (Laissez-Faire Rearing) ได้แก่ผู้ได้คะแนนเฉลี่ยระหว่าง 1.25 ถึง 1.79

2. แบบสอบถามส่วนที่ 2 ที่สอบถามทัศนคติเกี่ยวกับลักษณะของผลเมืองดีของนักเรียน เป็นแบบสอบถามแบบประเมินค่า มีเกณฑ์การให้คะแนน คือ

เห็นด้วยอย่างยิ่ง มีค่าคะแนน 5

เห็นด้วย " 4

ไม่มีความคิดเห็น " 3